

Glasilo „Slovenskega osrednjega
čebelarskega društva za Kranj-
sko in Primorsko“ s sedežem
v Ljubljani, „Slovenskega čebe-
larskega društva za Spodnje
Štajersko“ ter „Slovenskega
čebelar. društva za Koroško“.

Urejuje
Francišek Rojina,
nadučitelj v Šmartnem pri Kranju.

Leto XVII. 1914. Štev. 11. :

Izhaja 15. dan vsakega mesca ter se pošilja
članom zastonj. - Članarina znaša letno 3 K.

Leto XVII.

V Ljubljani, meseca novembra 1914.

Štev. 11.

Čebelar v decembru.

Medoljub čebelski.

Dragi bratje čebelarji,
zadnjikrat pozdravljam vas,
vam želeč, da z novim letom
tudi pride boljši čas.

Ljubi naši domovini
naj se bliža sreče vir,
konec težkih da bo dnevoov,
in na zemlji božji mir.

Blagodejni mir se je vlegel na naravo in jo zazibal v sladko zimsko spanje. Tudi čebele se vedno bolj vdajajo zimskemu počitku. Čebelarji smo njih vzimljenje večjidel že dokončali, samo zapaženje pri panjih s toplo stavbo med okni in vrati sem priporočal za poznejši čas, torej za december.

To bode zadnje delo v tem mescu, ki ga izvršimo z ozirom na mirovanje čebel povsem oprezno in mirno. S čim bomo ta prostor zapažili, je odvisno od tega, kakšna tvarina je čebelarju na razpolago.

Nekateri odstranijo okna in potisnejo slamnice do okvirjev, drugi opažijo okna z bombaževino, lesno volno, cunjami, papirjem ali z otavo. Morali se bomo pač poslužiti reči, ki nam pridejo najbolj poceni, ker čebelarstvo nam je tudi letos malo vrglo, časi so pa neusmiljeno slabi. Glavno je, da je čebelam toplo. To je namreč moje mnenje. Sicer pa so mnenja, kakor zausnice, različna. Nekateri trdijo, da je mrzlo vzimljenje celo boljše, ker čebele otrpnejo in radi tega manj hrane porabijo.

Če je to res, nisem poizkusil in upam, da tudi ne bom, ker se mi živalica preveč smili.

Jo pustiti celo zimo zmrzovati radi tega, da mi prihrani nekaj kapljic medu, se mi dozdeva nečloveško.

Če nam je ostal med zapaženim okencem in vratni prazen prostor, je dobro, da ga izpolnimo z lesno volno ali otavo popolnoma, ker drugače postane črez zimo vlažen, radi česar se napne okno in splesnijo večkrat celo zadnji sati. Vobče pa moramo od zdaj dalje smatrati čebelnjak kot neko svetišče miru, ki ga ne smemo kaliti.

Kadar bo sneg na debelo zapadel, in bo zima hudo pritisnila, iskali si bodo ptički okolu hiše in čebelnjaka hrane ter čebele nadlegovali. Natresi jim na primernem prostoru vsak dan hrane; pustili ti bodo čebele pri miru in tvojo dobroto kot koristne živalice spomladi in poleti mnogokratno poplačali.

Zimski čas pa nam bo prinesel priliko, da preberemo še enkrat »Čebelarja« in različne čebelarske knjige ter si pripravimo vse potrebno za prihodnje leto.

Tudi se priporoča, da si naredimo sedaj bilanco o uspehih preteklega leta. Komur se izplača, naj si naredi tudi to. Jaz sem skrmil nekaj črez 50 kg sladkorja, dobil pa okolu 20 kg medu.

To je žalostno dejstvo, ki zanj ne rabim nobene bilance.

Pač najslabše leto, ki sem ga kot čebelar doživel!

Leto 1914. pa se približuje počasnih korakov svojemu koncu. Gomi, ki ga bo zakrila za vedno, mu je že izkopana.

Vidimo ga kot sivega, vpoglega starčka, ki se mu bere na obrazu, da ima marsikaj slabega na vesti. Njegove stopinje so krvave in s solzami pomočene. Ko bi se le že kmalu vlegel za vedno!

Jaz pa bom zagnal pero, ki sem ž njim dokončal sedaj svoja letna poročila, za njim; naj počivata oba!

Hotel sem koristiti tovarišem-čebelarjem, pa kaj zamore skromno pero proti učinkom slabega leta!

Želim, naj bi prišel tisti blagodejni mir, ki je zazibal naravo v zimsko spanje, tudi nad človeštvo, da bi o božičnem času tudi mi z angeli lahko zapeli:

»Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so blage volje!«

Čebelarji!

Ker je domovina v nevarnosti, je sveta dolžnost vsakega državljana, da po svojih močeh podpira tiste, ki jo branijo, bodisi z darovi, bodisi z denarjem. Posebno skrb moramo pa obračati še za naše ranjene in obolele vojake, ki jih je polno po bolnišnicah. Vsi stanovi tekmujejo po svojih močeh med seboj, da jim lajšajo njih trpljenje. Nekateri jim donašajo ali pošiljajo tobak, smotke ali cigarete, drugi zopet sadje, ki ga predelajo v konserve itd. Tudi čebelarji ne smejo izostati, saj imajo v svoji zalogi med, ki ima neprecenljivo zdravilno in okrepitevno moč in bi posebno dobro došel zdravnikom za naše ranjene in slabotne vojake.

V ta namen se obrača odbor »Slovenskega osrednjega čebelarškega društva« v Ljubljani z vljudno prošnjo na vse čebelarske podružnice in na posamezne čebelarje, da vsak po svojih močeh daruje nekaj pristnega in čistega medu. Hvaležni vam bodo zanj bolniki, in imeli boste tudi sladko zavest, da ste storili dobro delo za bolne vojake, kar vam bo tudi Bog povrnil.

Da ne bodo cenjeni čebelarji, ki se bodo gotovo v obilnem številu odzvali tej prošnji, v dvomu, komu bi poslali darovani med, se jim tem potom vljudno naznanja, da naj kar naslove darove na »Slovensko osrednje čebelarsko društvo« v Ljubljani, ki bo med oddajalo zdravnikom v ljubljanskih vojaških bolnišnicah.

Med naj se blagovoli poslati v dobro zaprtih kovinastih ali steklenih posodah.

Imena darovalcev se bodo priobčila v »Slovenskem Čebelarju«. **Odbor »Slovenskega osrednjega čebelarskega društva« v Ljubljani.**

Čebelna gniloba in nje zatiranje.

A. Lapajne.

Napredujoči človeški duh je znal pri vseh kmetijskih panogah prirodoznanstvo izrabiti praktično v njih procvit. Načelo »Kakršna setev, taka žetev« se dandanes v tem zmislu izvaja na podlagi znanosti. Kako premišljeno in koristonosno se to izvršuje tudi pri čebelarstvu! Znano je, da dandanes napredni živinorejec največjo skrb obrača na pravo izbiro plemenske živine. S to pomočjo so se povzdignile vse dobre lastnosti živine. S ponosom zremo dandanes na razne pasme pri konjih, govedih, ovcah, kozah, razni perutnini itd. Z enakimi uspehi se ponášamo tudi v čebeloreji.

Izkušnje in opazovanja so učila, da imajo čebele zelo različne lastnosti. Drugačne lastnosti imajo čebele, živeče v zelo rodovitnih pokrajinah, od onih, kjer se morajo z največjo vztrajnostjo boriti za svoj obstoj; drugačna svojstva si navzamejo tam, kjer vlada zmernotoplo podnebje z vsakovrstnim rastlinstvom, kot v mrzlih pokrajinah z enostavno pašo. V teku stoletij so pridobile te lastnosti podedovano stalnost. V prid čebelarstva je, gotove dobre lastnosti z vedno izbiro povzdigniti in krepiti, ravno tako koristonosno pa je, gotovim čebelnim pasmam s križanjem dobre lastnosti vcepavati in širiti.

Prve tozadevne poizkuse je nevede, a v lastno korist ter slavo v veliki meri izvajal dr. Dzierzon z laško čebelo. Po teh poizkusih so ga začeli posnemati drugi čebelarski veleumi. Na Moravskem je bil dr. Žiwansky, ki je prvi spoznal velikanski pomen križanja nemške čebele z južnimi čebelnimi pasmami, zlasti s kranjsko čebelo, ki je znana rojivka, da se povzdigne tamošnje čebelarstvo, kjer čebele ne roje rade. V umnih čebelarjih, kakor v M. Ambrožiču iz Mojstrane, baronu Rotschützu iz Podsmreke pri Višnjigori na Dolenjskem in pri

nekaterih drugih naprednih čebelarjih je našel praktične nositelje in izvrševalce te ideje. Iz tega se je rodila, širila, razvila važna kupčija z živimi čebelami. Do dandanes se je prodalo stotisoče panjev naše čebelne pasme v inozemstvo. Ž njo se čebelarstvo vsega sveta povzdiguje in ima najlepšo bodočnost. Spoznalo se je, da kar je n. pr. arabski konj v konjereji, to je kranjska čebela v čebeloreji. Le žal, da se to med našimi čebelarji samimi premalo ve, in da se ti sami premalo zavedajo pomena vrednosti svojih čebel. Za malenkostnimi uspehi — v čebelnih pridelkih — se pehajo, na bodočnost premalo mislijo in ne računajo ž njo.

Pri prodaji naše kranjske čebelne pasme, ki je razširjena poleg Kranjskega še na Spodnjem Štajerskem, Južnem Koroškem, Primorskem in na Hrvaškem v čistoti, kot bastardirana pa po vseh avstrijskih kronovinah, se je v zadnjih desetih letih vtihotapila nepoštenost, ki ima svoj izvor deloma v pohlepnosti, deloma v nevednosti, namreč: da se oddajajo v inozemstvo tudi slabotna, mala ljudstva, ki bolehalo na nevarni bolezni — gnilobi. Taka ljudstva, ako pridejo v mrzlejšje podnebje, kjer se ž njimi ne postopa pravilno, kjer se jih navadno le s sladkorno tekočino, slabim medom ali kakim krompirjevim sirupom špekulativno krmi, gredo sama v nič in še druga ljudstva okužijo. Akoravno so taki žalostni pojavi, da imajo tuji čebelarji po lastni nekrivdi občutno škodo, le redki, in so čebelarji navadno sami največ krivi, ker kupujejo čebele od nevednih čebelarjev samo, da so poceni, in se dajo po brezvestni časnikarski reklamii zapeljati, vendar so se taki slučaji tolikokrat dogodili, da se je zlasti nemška država, kamor je uvoz največji, čutila primorano, da hoče tako nepošteno kupčijo z vsemi postavnimi sredstvi zatreti. V obrambo teh obžalovanja vrednih razmer je pa storila tudi naša država primerne in edino prave korake, da je zatiranje takih na gnilobi obolelih čebel postavila pod državno kontrolo. Z ministrsko naredbo z dne 18. julija 1914, ki je stopila dne 22. avgusta t. l. v veljavo, je postavno zavezan vsak čebelar, da mora vsak sumljivi slučaj obolezlosti svojih čebel po gnilobi naznaniti pristojni c. kr. politični oblasti (okrajnemu glavarstvu), ki vse potrebno ukrene, da se bolezen zatira. Vsak čebelar je sedaj zavezan, da ravna v slučaju nastopa čebelne bolezni gnilobe, kakor to predpisuje § 16. državnega zakona z dne 6. avgusta 1909, št. 177, glede nalezljivih živalskih bolezni.

Za našo čebelo in sploh povzdigo trgovine z živimi čebelami bo imela ta nova naredba dalekosežne, dobre dejne posledice. Akoravno se bolezen gniloba pri nas le bolj poredkoma prikaže in več ali manj samaobsebi zamre, vendar imajo večkrat nevedni ali pa zanikarni čebelarji občutno škodo. Posledica bo, da se bodo čebelarji bolj vnelali za močna ljudstva, in ako se bo med njimi nahajal tak zanikarn čebelar, ki trpi to bolezen v svojem čebelnjaku, imajo pomoč, da ga postavnim potom prisilijo, da odpravi to nevarnost za vse ostale čebele.

Kdor je pa prišel v stik z inozemskimi čebelarji, zlasti z nemškimi, kjer zelo radi krivdo gnilobe zavračajo ravno na kupčijo z živimi čebelami, ki jih dobivajo iz južnoavstrijskih kronovin, ta bo z zadovoljstvom pozdravil to novo ministrsko odredbo, ki bo vsled nje v bodoče nemogoča nepoštena in goljufiva kupčija z bolnimi čebelami iz naših krajev. Za poštene kupčijske tvrdke z živimi čebelami ima dobrodejen pomen, za druge pa zaslužen kazen.

Vzimovalna opravila.

Fran Vadnal, Štajersko.

Sicer mora biti vzimovanje v mesecu novembru že končano, vendar hočem nekoliko govoriti o njem s posebnim ozirom na albertijevce, sistema Žnideršič, kar zna morebiti temu ali onemu začetniku s temi panji koristiti. — So to skladovni panji, ki se dado drug nad in drug tik drugega zlagati. Ljudstva se s strani medsebojno ogrevajo, nad ljudstvom pa se v medišču položi slamnico, istotako zadaj. Meni so na ta način vsa ljudstva lepo prezimila, medtem ko so mnogemu čebelarju pomrla. Glavno je seveda, da so panji izdelani natančno in iz enako debelih desk. Špranje med panji zadelam spredaj s kitom, da ne piha veter vmes. — Septembra mesca začnemo izpraznjevati medišča. Bolje preje, kakor kasneje, ker je delo precej zamudno in dokaj utrudljivo. Na dan dva ali tri medišča izprazniti je dovolj. Za omenjeno delo si preje vse potrebno pripravim. Rabim prestrezalo, gibljivo v stojalu (slika pozneje!), satni prijemač, širok nož ali dleto, lonček ali kozarec vode, kamor pomakam kokošjo perut za ometanje čebel raz satnik, kozarec ali stekleničico domačega octa. Na strani pa je na stolu kozica za odlaganje satnikov. Ko je vse pripravljeno, si zmočim roke in nekoliko brke z octom in poveznem na glavo slamnik s prav širokimi kraji (iz mode prišli ženski slamnik), kajti čebele ne lete pod slamnik v senco, temveč zlete mimo roba na svetlo. Sedaj odprem vratica, vzamem dleto (široko) in razmajem z njim satnike. Dleto potisnem med satnika zgornaj in je zasučem tako, da se zgornji rob dleta upre ob satnik, ki ga nameravam omajati. Isto storim spodaj, samo da se upre sedaj spodnji rob ob satnik. Zakaj tako, lahko vsak sam prouči. Omajani satnik potegnem počasi iz panjů, položim ga na železni šibi, ležeči preko prestreznika, in čebele previdno ometem. Čebele zlezejo po panjevem dnu nazaj v panj. Večkrat se zgodi, da je ušla mlada oplojena matica v medišče, in se jo ob tej priliki omete nazaj v vališče. Ko sem vse sate izvlekel in postavil na kozico, potegnem rešetko iz panjů in namesto nje dam deščice. Rešetko izvleči je dokaj težko. Da se to lažje zgodi, omajemo na že znani način satnike v vališču, na katere je rešetka prilepljena, nato pa še okvir rešetke ob straneh in zadaj. Za to opravilo imam nožič, napravljen iz konca stare kose, povitega z remenom, to pa zato, ker se ne zlomi, temveč kvečjemu malo

upogne. Vse rešetke po končanem opraviu osnažim in zaznamenovane po panjevih številkah spravim, da jih spomladi hitro najdem. Deščice pa sem imel tudi po štiri povezane in vsako zaznamenovano s panjevo številko. Mediščna vratica se zaznamujejo na isti način, in sicer s koncema, in tako stoječe polože druga poleg druge, da se spomladi vsaka zase potegne iz vrste in ni treba pri iskanju vsega premetati. — Iztočene sate dam še v medišče polizat, nato pa jih zažveplam v večjem zaboju, česar po gotovih presledkih ne pozabim ponoviti. Ko pritisne mraz, denem nad in za vališče slamnice ali z otavo napolnjene vrečice ter tako vzimljenje pustim vse dotlej, ko se že zalega oživlja. — Lepo je čebelarjenje s temi panji, čeprav jih vzame tu in tam kak začetnik pod kritično oko. Najlaglje je seveda s kranjiči. Tu pa je treba razmeroma precej časa, lepega reda in dovolj prostornega čebelnjaka.

Moja stiskalnica.

Urednik.

Vosek, kakršen se je natekel v banjo, še ni za prodajo, ker je v krhkih plasteh pomešan vsevprek s kaležem. Treba ga je torej pretopiti ter ga vliti v primerno posodo, kjer stopi vosek navrh, nesnağa ostane deloma med voskom in vodo, deloma pa pade na dno posode.

Naša mati imajo dva pločevinasta lonca, ki sta ustvarjena prav kakor nalašč za topljenje voska, ker sta zgoraj in spodaj enako široka ter držita povprečno po 25 litrov. Da se vosek ne smodi, je treba vliti v lonec par litrov vode, potem se natlači voska prav do vrha, ter se postavi lonec na štedilno ognjišče.

Polagoma se vosek topi, se vseda vedno globlje, naposled začne vreti ter izganjati umazane pene, ki jih je treba sproti posnemati. Zelo se mora paziti na ogenj, da zdaj ni prehud. Vosek mora počasi vreti; če se pa le preveč razhudi, tedaj vlijem vanj zajemalko mrzle vode, da se pomiri.

Kadar vrel vosek ne izganja več pen, ga nesem v varen kraj, kjer ne dela napotja, ga pokrijem s pokrovko ter lonec obložim s praznimi vrečami ali drugo šaro, da se prav počasi ohlaja; čim počasneje se to godi, tem lepše se vosek ustavi in tudi ne razpoka.

Ko je vosek popolnoma shladen in strjen, poveznem lonec na perilnik, pa nalahko zopet dvignem, na perilniku pa ostane kolač, ki je zunaj zdaj še ves umazan od kaleža. Nesem ga torej s perilnikom vred k vodnjaku ter nagonim nanj vode, ki odnese vso nesnağa, kar se je ne drži hlebca. S strguljo ostržem še kar pri vodnjaku povečjem oni kalež, ki se sicer drži kolača, vendar pa ni v njem še nikakega voska. Zdaj nagonim na kolač in perilnik še enkrat vode, potem pa tako »na prvo roko« očiščeni vosek pustim, da se oteče in osuši.

Potem pogrnem po tleh rjuho, kakršno rabim pri pretresanju rojev, postavim na sredo nje kolač, poklekнем k njemu ter ga začnem obde-

lovati s strguljo. Imam močno strguljo s kratkim ročajem, pa ostro kot nož, in ž njo stržem z voskom pomešani kalež toliko časa dol, dokler ne pridem do čistega voska. Naposled posnamem s strguljo še zgoraj in spodaj ostre robove kolača, ga obrišem in zlikam s čisto cunjjo, — in vesel sem ga jaz, pa tudi kupec.

Kar sem nastrgal, porabim deloma za napravo maže za večje rane pri drevju, ostalo pa stisnem v kepo, ki pride v kotel pri prihodnji kuhi. (Drevesno mažo napravim na ta način, da voščene odpadke skuham in jim prilijem vinskega cveta in nekoliko lanenega olja.)

Kdor nima takega lonca, ki bi bil zgoraj in spodaj enako širok, mora raztopljeni in vreli vosek vliti v kako drugo posodo, in sicer tako, da bo lahko iz nje stresel strjeni kolač. Najčešče se rabi v ta namen škaf, ki pa naj ne bo suh, ampak napojen z vodo, da se ga vosek ne prime. Rôpov oče so škaf vsakokrat namazali z medom, ki je prav dobro ločilo.

Takrat, ko sem nakuhal stari stot voska, sem ga menil vliti v en sam kolač; mislil sem si, da bo »hlebac, kot hribac«. Mati so mi posodili veliki čeber, ki ga imajo za pranje, in vanj sva z rajnkim Patentom vlila vreli vosek hkratu iz kotla in iz obeh loncev; bilo ga je, kakor nalašč zmerjeno, ravno do pod roba. Polnoči je že bilo, ko sva delo opravila. Proti jutru se mi je sanjalo, da sem stal tam nekje na Kitajskem pri Rumenem morju, polnem najzlahtnejšega voska; zbudil sem se samega začudenja. Sicer ni to nič čudnega, če se človeku pritakne v sanjah o vosku, ki je imel ž njim opraviti dva, tri dni, ali nekoliko čudno je pa le, da so včasih sanje tako »resnične«. V mojem slučaju so bile že: zakaj ko sem bil prišel v klet, sem osupnjen obstal na zadnji stopnici, ker pred mano se je razgrinjal po kleti zlatorumen vosek, Rumeno morje en miniature. Spomnil sem se svojih sanj; le škoda, da je bilo to moje morje tako majhno in tako plitvo!

V prvem trenutku sem mislil, da so pač popokali obroči na čeburu, ker so ležali, razen spodnjega, vsi na tleh. Pa niso popokali, ampak so zdrknili na tla, ker je velika vročina, ki je puhtela od tolike množine voska, razrušila doge, in vosek je ušel po kleti; v čeburu je ostalo samo nekaj kaleža. Vosek se je rad ločil od čistih tal, le delo sem bil zopet imel, preden sem ga vlil v manjše kolače; bil je pa še lepši, ker je bil dvakrat pretopljen.

Opozarjam še, da naj se vosek, preden se iztrese iz kalupa, popolnoma shladi, ker včasih se primeri, zlasti če so veliki in debeli kolači, da je na vrhu že popolnoma strjen, v sredini pa še tekoč, in če ga prekmalu iztreseš, ga boš lovil po tleh.

Slišal in videl sem, da nekateri čebelarji kuhani, oziroma raztopljeni vosek solé. Pa tega ni treba. Vosek soli itak ne vzame váse, ker je težja od voska, pač pa postane voda, ki je pod voskom, gostejša, torej težja, kar je ravno vzrok, da tem manj kaleža vzame váse ter ga tem više poriva v čisti vosek. Govorim po izkušnji. To sem povedal

tudi Rôpovemu očetu, pa bi bilo bolje, da bi jim ne: tako pomilovalno so me pogledali. Potem pa še tisto: »Moj oče so bili trikrat toliko stari kot en takle učitelj itd.«

Patent pa mi je svetoval, naj vlijem v raztopljeni vosek nekoliko solne kisline. »Samo verboten je, patent!« — je še pristavil. On, ki je kot svečarski pomočnik prepotoval skoraj celo Evropo, je vedel tudi za marsikateri recept, kako se vosek potvarja: ali nam, poštenim čebelarjem, tega niti vedeti ni treba. — Zahajal ni k nam samo ob kuhi voska, temveč je kot star mož presedal po cele dneve pri mojih čebelah ter mi pravil o svojih doživljajih. Kot bivši lector mi je tudi marsikaj razodel, kako se po svetu ravna z medom, tem darom božjim. (Med pripovedovanjem je sto in stokrat rabil besedo Patent, zato smo mu dejali: gospod Patent). — Ker mi je pa celo ta izkušeni Patent izrekel priznanje, da znam vosek »patent« kuhati, prosim torej, naj se pri tem važnem čebelarskem opravilu blagovoli nekoliko ozirati na moje nasvete.

(Konec prihodnjič.)

Čebele v zakonu.

Podal P. Močnik, nadučitelj.

Deželni zakon z dne 24. februarja 1885 za vojvodino Koroško glede reda pri prevažanju čebel na pašo. (Deželni zakonik z dne 7. III. 1885, št. 12.)

§ 1.

Za izkoriščanje ajdovega cvetja se smejo prepeljati čebele iz drugih krajev v take občine, ki se v njih nahajajo razširjene z ajdo posejane poljane, ter jih pustiti tam od 15. avgusta do 8. septembra.

§ 2.

Tuje čebele se naj nastavijo tako, da so oddaljene na vse strani od domačih ali že prej pripeljanih tujih čebel tiste občine ali druge sosednje, v ravnini najmanj 1200 m, na brežinah pa najmanj 2000 m.

§ 3.

Vsako razpostavljanje tujih čebel je naznaniti občinskemu predstojniku najpozneje do 1. avgusta od stranke, ki jih hoče sprejeti.

Občinski predstojnik lahko navedene daljave zmanjša izjemoma za tretjino, ako se ni bati škode z ozirom na domače razmere, in na množino v občini se nahajajočih domačih in tujih čebel, ali pa če v take odredbe privolijo prizadeti čebelarji.

§ 4.

Dovoz tujih čebel v občino na pašo se lahko prepove, ako vsled izrednih razmer leta ni pričakovati ugodnega razvoja ajdovega cveta, in ako se je bati znatne poškodbe domačih čebel ali pa sadja vsled dovoza tujih čebel.

Ako se ta slutnja udejestvi vsled poškodbe za pašo potrebnega cvetja po izvršenem dovozu, ali pa če je škoda celo že nastala, tedaj se lahko odredi, da se po razmerju nevarnosti prenesejo vse ali pa le del navzočih tujih čebel, in če treba, odstranijo iz občine, in sicer slej pripeljane čebele najprej.

Prepoved uvoza, kakor omenjene odredbe se izvrše po sklepu občinskega odbora, v nujnih zadevah po ukazu občinskega predstojnika po naslednjem potrdilu od strani občinskega odbora.

§ 5.

Občine imajo pravico nastaviti in pobirati pristojbino (stojnino) za nastanitev tujih čebel v okraju občine, ki pa ne sme presegati 16 vin. za vsak panj in za vsak pašni čas; to pristojbino, ki jo plača prostorodajalec, je na zahtevo tega primerno zmanjšati, oziroma vrniti, ako je bila na podlagi § 4. odrejena odstranitev tujih čebel pred potekom časa.

§ 6.

Prevoz čebel se sme vršiti le ponoči, in za slučaj, da noč ne zadostuje za transport, in je potrebna še druga noč, se čebele ne smejo pustiti čez dan, ako žrelo ni zaprto z mrežo, ne v vaseh in ne pri posameznih hišah ali pa na cestah, ampak se morajo postaviti oddaljeno od takih objektov, na polje, travnike ali pašnike, kjer se ne mudijo ljudje, vozniki ali živina, ter nadzorovati; na takih prostorih je izlet čebelam čez dan dovoljen.

§ 7.

Proti odredbam občinskega predstojnika glede uporabe tega zakona, se more vložiti tekom treh dni ustno ali pismeno pritožbo pri občinskem odboru. Pritožbe proti sklepom tega je vložiti v zmislu § 88. občinskega reda na deželni odbor, toda te nimajo odločilne moči.

§ 8.

Prestopke tega zakona kaznuje po predpisih § 57. občinskega reda občinski predstojnik skupno z dvema občinskima svetovalcema z denarno globo od 2 K do 80 K ali z zaporom od 6 ur do 8 dni. Denarne globe pripadejo blagajni za ubožce tiste občine, ki se v njih zgodi prestopke.

Priziv (rekurz) proti odmeri kazni od strani občine gre na politično okrajno oblast, in ga je treba vložiti tekom 3 dni ustno ali pismeno pri občinskem predstojniku. Proti dvema enakima razsodbama ni priziva.

Kaznivost preneha, ako obdolženec ni bil pritegnjen v preiskavo tekom 3 mesecev od dneva izvršenega prestopka.

§ 9.

Z izvršitvijo tega zakona sta poverjena moj poljedelski minister in moj minister notranjih zadev.

Dunaj, 24. februarja 1885.

Franc Jožef, l. r.

Taaft, l. r.

Falkenhayn, l. r.

Od Osrednjega čebelarskega društva.

Odborova seja dne 7. novembra 1914. Odsotni gg. Bukovic, Humek in Slapšak. — Poročilo tajnikovo in blagajnikovo o razdelitvi sladkorja se vzame na znanje, ter se mu dovoli običajna nagrada. Zaradi izrednih težkoč vsled sedanjih razmer odbor poviša nagrado. Povišek pa tajnik hvaležno odkloni. — Prebere in vzame se na znanje dopis »Zveze čebelarskih društev v Pragi« glede uporabe vsote, ki jo povrne društvu kartel sladkornih tovarn. —

Sklene se odgovor novomeški čebelarški podružnici z ozirom na sklepe nje-nega občnega zbora. — Sklene se objaviti oklic v časopisih, da bi čebelarji darovali med za ranjene in bolne vojake. Tajnik in blagajnik se pooblasti, da sprejema in razdeljuje darove. — Naroče se klišeji za opis urednikove stiskal-nice za vosek. — Sklene se, da se šolskim vodstvom dovoli izredno znižana cena 1 K 50 v za »Slov. Čebelarja«. — Raznoterosti.

Iz Koroškega slovenskega čebelarskega društva.

Občni zbor je dne 26. oktobra sklenil obvezno zavarovanje čebel. Vse drugo se lahko pogleda v 8. števil. »Slovenskega Čebelarja«. Z zavarovalnino vred bode torej znašala udnina za 1915: 3 K in 60 vin. Seznamki inventarja in čebel se morajo poslati deželnemu društvu najpozneje do konca letošnjega leta. Obenem se mora poslati po poštni nakaznici tudi denar. To ne velja, da bi kdo rekel: denar bodem poslal, ko dobim položnico. Po položnici se denar sploh ne sme pošiljati, ampak poslati se mora po nakaznici naravnost na naše deželno društvo.

Kjer je moral oditi k vojakom načelnik, tajnik itd., da torej ni pravega človeka več pri društvu, ki bi se za vse brigal, naj vzame v roko stvar kdo drugi.

Tudi podružnice imajo poslati cele doneske, in se jim bodejo deleži po-zneje vrnili. Naslov za vse pošiljatve:

Josip Jekl, vod. šole, pošta Galicija na Koroškem.

Opomba: Storite vse potrebno, da ostanejo pri društvu tudi k vo-jakom odšli čebelarji. Ta malenkostni znesek bodo plačali gotovo ostali do-mači. Ravno za odsotne je zavarovanje še prav posebne važnosti.

Darovi medu

za ranjene in bolne vojake.

Osrednjemu društvu so poslali: Stampfl I., Strasgojna na Štajerskem, 5 kg; Tuhtem Anton, Trviž, Istra, 5 kg; Frančiškanski samostan, Pazin, 5.40 kg; Sajovic Ivan, Staravas pri Postojni, 5 kg; Malnarič Janez, Semič, 4 kg; Celarc Ivan, Stara Vrhnika, 3.50 kg; Jereb Peter, Planina 12 na Goriškem, 3 kg; Barbo Anton, Podbrdo, 5 kg; Franc Vidmar, Avče, Primorsko, 8.50 kg.

Prosimo še nadaljnjih darov, ker ranjenih in bolnih vojakov imamo ve-liko v Ljubljani in zdravniki so prav veseli tega daru.

Hinko Zirkelbach,
tajnik in blagajnik Osred. čeb. društva v Ljubljani.

Čebelarska podružnica Laze pri Planini naznanja tem potom, da je na-brala za ranjene vojake 43 kg medu, oziroma v denarju, ki se je zanj potem kupil med, ki ga je podružnica osebno dne 23. oktobra 1914 izročila v vo-jašnici 27. pešpolka g. polkovnemu zdravniku.

Darovali so: Cizel Jan. 4 K, Šebenik Franc 4 K, Smersu Rudolf 1 K, Rudolf Ludovik 2 K, Widmar Jos. 1.60 K, Gasparič Ant. 2 K, Schober 1 K, Merkun Ant. 3 K, Dolenc Jan. 1 K, Kozina Lovr. 2 K, Turšič Jos. 2 K, Gorše Jan. 2 K, Germek 1.60 K, Mihevc Mih. 1 K, Jerina Jan. 1 K, Birska Kat. 1 K, Prudiž Val. 1 K, Milavc Ant. 1 K, Urbas Lovr. 1 K, Auer Jos. 1 K, Ker-mavner Fran 3 K, Mrhar Fr. 1 K, Leskovec Ign. 1 K, Komovc Jan. 1 K,

Debevc Fr. 1 K, Cizel Mih. 1 K, Strukel Lov. 0-80 K, Gosar Jak. 0-40 K, Pohleven Peter 0-60 K, Bergruč 0-60 K, Jamnikar 1 K, Laurič Anton 2 K, Klančar Jos. 3 kg medu, Turk Franc 3 kg medu, Simšič Jan. 2 kg medu, Sleko Ant. 2 kg medu.

Dobova. Brezobzirno posega vojna v vse človeške kroge, zahtevajoč žrtve za obrambo domovine. Tudi naša podružnica ni bila izvzeta. Vzela nam je tri odlične ude — vnete čebelarje, ki so gg.: Ivan Zajc, Josip Ogorelec in Franc Kopinč. Prvi leži težko ranjen v ruskem ujetništvu, drugi je nekje ob italijanski meji, tretji pa čuva domačo železniško progo. Vsi so kolikor-toliko oškodovani. — Primeroma slaba čebelna paša je bila vendar toliko izkoriščena, da se je nekaj odvzelo, in še vedno ostalo dovolj za zimo. — Četudi so resni časi nekoliko zadržnili mošnjičke, vendar ne smemo ostati podružnični dolžniki.

Fran Vadnal.

Iz Celovca. Doma sem iz Gorij pri Bledu ter sem kot častniški sluga spremil svojega gospoda v boj tja v daljno Galicijo. Ko je bil ta ranjen, so ga poslali v Celovec, in jaz sem šel z njim, odkoder pišem par skromnih vrstic za našega »Čebelarja«. — Medtem ko je bila v domovini ajda v najlepšem cvetju, so divjali tam góri krvavi boji. S svojim domačinom Jakobom Šoberlom sva se v zakopih dokajkrat pogovarjala, da morajo biti doma čebele letos posebno bogate, če letijo tako gosto, kot letijo ruske krogle. Toda prijatelj je utihnil za vedno: granata mu je raztrgala vrat! Naj mu bo lahka črna gališka zemlja! — V Galiciji se pečajo s čebelarstvom v prav veliki meri, posebno okoli Grodeka. Videl sem dvoje vrste panjev, ki so postavljeni kar po vrtovih. Čebelnjaka nisem videl nobenega. Ena vrsta panjev ima okvirje, druga je brez okvirjev. Ti slednji so votla debela, panji, ki stoje pokonci. Tudi panji z okvirji so pokončni. Koliko okvirjev imajo, nisem mogel pošteti. Stojе pa okvirji za cel decimeter nad dnom, da se lahko pita tudi z večjo posodo. Okvirji so prilično take mere, kakor v Alberti-Žnideršičevih panjih. Čudno se mi je zdelo, da nima noben panj pri žrelu brade. Zamazane so vse špranje in razpoke, kakor tudi vratca, z ilovico. Medu imajo čebele tam ho, hoj! — ampak v tem žalostnem času jim je joj, joj!

Simon Černe.

Iz Pulja. Če pogledate podpis tega dopisa, se boste morebiti spomnili, da sem iz Čušperka doma. Ali, kakor mnogo drugih, pozval je tudi mene bojni klic v tuje kraje. — Moji dragi so mi pisali, da je bila ajda v domačem kraju precej dobra, tako da z zaupanjem pričakujem pomladi, ko bom že morebiti zopet sam mogel negovati svoje ljubice-čebele, ki se jih tolikokrat spominjam. — Ko delamo todokoli marše, se večkrat oziram, kje je kak čebelnjak. Ali žalibog, kar sem tukaj, sem videl samo enega, pa še tisti je bil napól podrt, in notri se je dolgočasilo par revnih ljudstev, ki težko, da bi videla še katera čebelica ljubo pomlad. Pa saj ni čudo, da je tukaj čebelarstvo na tako nizki stopnji. Paše ni nikake, in nikakih cvetic, ki bi dajale čebelam hrane; vse naokoli je sam pust svet, da bi skoraj rekel: gorje čebelici, ki se v tem kraju rodi. — Sedaj pa pošljem vsem čebelarjem lep čebelarski in vojaški pozdrav! Anton Žitnik, kanonir, prej muhapastir.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje: Moj sosed ima približno 300 korakov od mojega čebelnjaka postavljen čebelnjak, ki vanj jemlje čebele v pašo, kakih 400 do 500 panjev. Čebele pripeljejo navadno že 1. avgusta, domov jih pa spravljajo šele 25. septembra do 5. oktobra. Ropanje se je pričelo že pred ajdovo pašo, po ajdi pa je nastala šele prava vojska. Tuje čebele so mi napravile za najmanj 200 K škode, zato vprašam, koga naj sedaj tožim za odškodnino: lastnika čebelnjaka, ali lastnika čebel? — L. P. v Sp. B.

Odgovor: Ne tožite ne tega, ne onega, ker nimamo za ta slučaj postave, ki bi se mogel sodnik nanjo opirati. V novi deželni čebelarski postavi, ki jo bo deželni zbor gotovo potrdil, pa je poskrbljeno, da se napravi tem krivičnim razmeram konec. Tudi pri nas imamo v bližini tak čebelnjak, kamor pripeljejo 500 do 600 panjev čebel v ajdovo pašo. Ta čebelnjak je ugonobil tekom nekaterih let devet sosednjih čebelnjakov. Pa naj le vozijo čebele v pašo, saj je ajde dovolj, toda pašni čebelnjak naj bo postavljen zunaj vasi, in tuje čebele naj pravočasno pripeljejo in odpeljejo, ne pa kakor se to sedaj godi. Kadar ima urednik bolj slabotne čebele, se ogne z njimi vun na polje, letos pa, ko so bili njegovi panji zelo močni, jih je obdržal doma. Njegovih 73 »regimentov« je imenitno zdržalo boj proti 400 tujim; nekaterim teh so zaplenili celò ves provijant; vsaj tako je trdila njih vladarica.

Listnica uredništva.

Gosp. M. Sch. v š. pri Sl.: Če se bo Vaš članek priobčil, se Vam bo naznanilo po odborovi seji. Vpeljavati zopet nov panj, skoraj ne kaže. Kaj pa, ko bi se lotili izdelovanja Alberti-Znidersičevega panjú? — Uredništvo se priporoča za sotrudnika, ki bi spisoval za leto 1915. mesečna opravila kratko in jedrnat. Remuneracija bo običajna po 5 h od vrste. Za oglasilo se priporoča takoj po prejemu te številke »Čebelarja«.

Udnina (3 K) in reklamacije naj se pošiljajo upravnistvu „Slovenskega Čebelarja“ v Ljubljani, dopisi in članki za list pa uredniku „Slovenskega Čebelarja“ Fr. Rojnu, nadučitelju v šmartnem pri Kranju.

Odgovorni urednik Hinko Zirkelbach. Lastnik „Slovensko čebelarsko društvo“. Tiska „Katoliška Tiskarna“ v Ljubljani.

Nabirajte povsod novih naročnikov, oz. članov!

MALA NAZNANILA.

Pod tem naslovom objavljamo ponudbe članov brezplačno, to pa le **dvakrat** v letu.

Pristen ajdov med, znano dobre kakovosti, prodaja 1 kg K 2.—; pločevinasta posoda 4 1/2 kg netto K 10.— franko s posodo vred. Večje množine 10 % popust. Ivan Juraničič, čeb. p. uč., pošta Sv. Andraž v Sl. gor., Štaj. 2-2

Tri škafe, po 25 kg težke, zanesljivo čistega trčnega medu od zdravih čebel, ter nekaj kg voska imam naprodaj. Cena po dogovoru. Martin Podlipnik, posestnik in čebelar na Lipoglavu, pošta Radna pri Sevnici. 2-1

Glavni odbor »Slovenskega čebelarskega društva« v Ljubljani
ima v zalogi sledeče čebelarsko orodje in potrebščine:

Pitalnik veliki	K	—70	Dathejeva pipa	K	280
" mali	"	—40	Matičnice	"	—54
Špiritova svetilka	"	—40	" drugačne	"	—44
Topilnik za vosek, ki se rabi pri pritrjevanju umetnega satja	"	2:10	" okrogle za med satove	"	—34
Cevka za pritrjevanje umetnega satja	"	—40	Nož za odkrivanje medenih satov	"	1:10
Šilo za vrtnanje luknjic v okvirje	"	—20	Vilice za "	"	1—
Kolesce za utiranje žice	"	—74	Cedilo za med	"	1:25
Žica za pritrjevanje umetn. satja, kolaček à	"	1:25	" " boljše	"	2:65
Zapah za žrelo, velik	"	—20	Strgulja za žnidrsičeve panje	"	—75
" " manjši	"	—15	Čebelarске kape	"	1:70
			Lijak za čebele	"	1:80
			Matična rešetka, kvadr. meter à	"	5:70
			Žična mreža za okenca, kvadratni meter à	"	2:70

V društveni zalogi čebelarских potrebnin je umetno satje popolnoma poslo in ga tudi ne nameravamo več naročiti, ker je razpošiljanje z drugimi, navadno kovinskimi potrebninami nemogoče in predrago. Naročajte umetne medstene pri trvdkah, ki inserirajo v našem listu.

Kovinske potrebščine za en Žnideršičev panj:

6 palic iz pocinkane zelezne zice a 8 v	K	48	80 kvačic za razstoje	K	35
1 mreža iz pocink. žice za vrata	"	40	4 zapone za okenca, patent Strgar	"	16
2 mreži iz pocink. žice za okenci	"	44	4 tečaji za izletalnice	"	20
1 matična rešetka, prirezana	"	90	2 tečaji za vrata	"	26
1 " " " boljše	"		2 vzmeti za okence	"	06
brušena	"	95	2 " " " večji	"	08
2 nosilca za rešetko	"	24			
			Skupaj	K	452

Vse te potrebščine se dobe pri gosp. Ivanu Černiču v Ljubljani,
Hrvaški trg 4, pri sv. Petra cerkvi.

Senzačen naraven pojav XX. stoletja.

Brezplačno sporočim vsakemu, kako mu je mogoče **dolgoletno pljučno bolezen, naduho in kašelj** ozdraviti s pomočjo mojega že davno **preizkušenega domačega zdravila**.

Prosim, da se priloži za odgovor pisemska znamka. 3-2

D. WACOWSKY, Pilzenj (Češko). Poštni predal 150.

Ustanovljeno 1852.

Krovec, stavbni, galant., okrasni klepar

Teodor Korn, Ljubljana

(prej Henrik Korn).

Telefon št. 229.

Brzjavi: Korn.

Zaloga angleškega in **eternitnega skrila**, pat. L. Hatschek. **Ruberoid**. Dvakrat zarezana in zapognjena opeka. Opravlja vsa krovška dela, kritja s strešno lepenko in lesnim cementom, stavbna, galanterijska in okrasna kleparska dela. Postavlja strelovode. Vpeljava vodovodov. Hišna in kuhinjska oprava. Postekljena posoda. 12-8

Krasne društvene etikete za društvene steklenice za med

so ravnokar izšle in se dobe v društveni zalogi čebelarkega orodja pri gosp. Ivanu Černiču, Ljubljana, hrvaški trg št. 4.

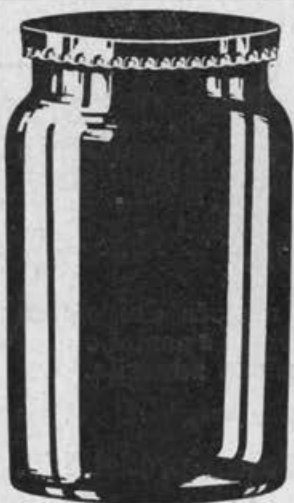
Cena 100 komadov 3 krone, 3 natisnjenim imenom 2 kroni več.

Manj kot 50 komadov se ne razpošilja.

Pri naročilih se ozirajte na oglase v tem listu.

Cenik

Žnidersičevih, ameriških in eksportnih panjev, potrebščin za izdelovanje panjev, trčalnic (točil), posod in steklenic za prodajo medu, umetnega satja in vsakovrstnega orodja za čebelarstvo razpošilja zastoj Kranjska čebelarke družba z om. z., Ilirska Bistrica.

Kozarci za med

po $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ in 1 kg.

Slovensko čebelarke družstvo v Ljubljani je odobrilo ter p. n. cenjenim čebelarjem toplo priporoča od C. Stölzlnoh sinov na Dunaju predloženi **patentirani kozarec za med** s Sigma-pokrovom, kakršnega kaže slika. Zalogo in prodajo je prevzel naš rojak in steklar

AVG. AGNOLA v Ljubljani

na Dunajski cesti. Orig. ceniki na razpolago.

Tu se dobe tudi steklenice za pitanje za Žnidersičeve panji.